

OPEN AIR

Rock
AN DER GRENZE

24. JUNIJ 94
15³⁰

4 PROBLEMS... FUNERAL MARCH
Li Li PUT PUT... DUMB and DEAF

Lightning Ego MALFUNCTION
SKUNKY BASTARDS
Zagreb LAUFER

NA DVORIŠČU: INNENRUF
MOTORJEVE HERMAGORAS
CELOVEC KLAGENFURT

Elektronika-časno pohovalstvo
Dr. Kurt OSTBAHN

PROST VSTOP
FREIER EINTRITT

nt

naš tednik

Številka 25
Letnik 46
Cena 10,— šil.
(25,— SIT)
petek,
24. junij 1994
Poštnina plačana
v gotovini
Celovec P.b.b.
Erscheinungsort
Klagenfurt/
Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt/
Poštni urad
9020 Celovec

Palčki
spet v škripcih.
Če občina Pli-
berk ne bo poma-
gala otroški sku-
pini Palčki/Zwer-
ge, bodo morali
skupno julija uki-
niti.
(več na str. 5)

Dr. Michael Ausserwinkler

v ekskluzivnem pogovoru z Našim tednikom:

„Koalicijska pogodba obvezuje ureditev manjšinskega zastopstva v deželnem zboru“

„V koalicijski pogodbi med SPÖ in ÖVP smo se obvezali, da še v tej periodi rešimo vprašanje manjšinskega zastopstva v deželnem zboru. Nočemo razpravljati o tem še v naslednjem tisočletju.“ Tako namestnik deželnega glavarja dr. Michael Ausserwinkler v ekskluzivnem pogovoru z Našim tednikom. Sicer pa se dr. Ausserwinklerju zdi model narodnostne zbornice „preveč rigidna“, vendar glede te zadeve ne bo „nasprotoval koalicijskemu dialogu“.

Pogovor objavljamo na strani 3.

Slovensko kulturno društvo
Globasnica

PODIJSKA RAZPRAVA

Evropa regij
in kulturne
raznolikosti —
samo še vizija?

Torek, 28. 6., ob 20. uri
gostišče JUENNA
Čepiče pri Globasnici

Diskutirali bodo:

Dr. Vladimir Topler, podpredsednik parlamenta Republike Slovenije
Dr. Heide Schmidt, 3. predsednica avstr. državnega zbora
Dr. Christof Zernatto, koroški deželni glavar
Dr. Hubert Frasnelli, predsednik deželnozbor. kluba SVP
Melitta Trunk, koroška deželna poslanka
Reinhold Dottolo, glavni urednik „Kleine Zeitung“
Karel Smolle, predsednik Centra avstrijskih narodnostnih skupnosti
Andrej Wakounig, predsednik Enotne liste

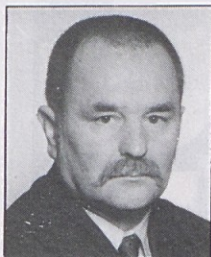
Diskusijski vodja:

mag. Marijan Pipp, podpredsednik NSKS

Državni praznik Republike Slovenije. Generalni konzul RS v Celovcu dipl. inž. Jože Jeraj je ob državnem prazniku Republike Slovenije (25. junij) vabil na sprejem — odmev na vabilo je bil velik. Zelo močno so bili zastopani koroški Slovenci (mdr. dr. Grilc, dr. Sturm, dr. Zerzer, dr. Brumnik in mestni svetnik Kumer), pa tudi koroški socialdemokrati (mdr. dr. Ausserwinkler in dr. Ambrozj) in koroško-slovenske cerkvene ustanove. Slovensko vlado je zastopal državni sekretar dr. Vencelj. Generalni konzul Jeraj je v pozdravnih besedah posebej poudaril vlogo koroških Slovencev — so „bistvena vez med R Slovenijo in Koroško“ — in izrazil željo, da bi „Koroška prispevala skupno z manjšino k premostitvi odprtih vprašanj“. — Na sliki: Vabilu generalnega konzula Jeraja (levo) se je odzvalo mnogo gostov, med njimi selski podžupan Olip in tržiški župan Smuk.

JOŽE WAKOUNIG

KOMENTAR
NAŠEGA TEDNIKANa prihodnost,
Slovenija!

8. aprila 1990 so bile v Sloveniji prve večstrankarske parlamentarne volitve po 45 letih totalnega komunističnega enoumja. Skupina DEMOS je dobila večino. 16. maja 1990 je postal Lojze Peterle ministrijski predsednik Slovenije. 23. decembra 1990 se je večina (88,5 %) volilnih upravičencev odločila za suverenost in neodvisnost. 25. junija 1991 je slovenski parlament oklical neodvisnost Slovenije. Istega dne je oklical hrvaški parlament neodvisnost Hrvaške. Po sklepu zvezne skupščine SFR Jugoslavije in zveznega izvršnega sveta SFRJ je začela jugoslovanska ljudska armada z ukrepi, da bi preprečila neodvisnost Slovenije in Hrvaške. 27. junija je izjavilo jugoslovansko obrambno ministrstvo, da je neodvisnost Slovenije in Hrvaške protizakonita in protustavna, torej neveljavna. Istega dne so se začeli hujši spopadi med jugoslovansko ljudsko armado in slovensko teritorialno obrambo. Začela se je desetdnevna vojska za neodvisnost mlade slovenske države. 18. julija 1991 je sklenilo predsedstvo SFRJ, da se bo JLA v treh mesecih umaknila iz Slovenije. 27. oktobra 1991 je JLA to res storila.

15. januarja 1992 je Evropska skupnost priznala Slovenijo kot suvereno in neodvisno državo. Vatikan je to storil že 14. januarja.

Pot Slovenije v neodvisnost ni bila lahka. Če primerjamo grozote, ki so se zgodile na Hrvaškem pa predvsem v Bosni in ki se tam še dogajajo, potem seveda bi lahko rekli, da je bila pot Slovenije v neodvisnost skoraj kakor sprehod v zeleno. Ne smemo

pa pozabiti tega, da je bila Slovenija prva žrtev beograjske agresije, da Hrvaška ni izpolnila pogodbe, ki jo je malo prej sklenila s Slovenijo. Namesto da bi bila pomagala, je odprla jugoslovanskim vojakom vrata in poti. Slovenci so se branili in tudi zmagali. Če bi bili Slovenci klecnili, če bi se bili vdali, kakor so tedaj vsi sosedi pričakovali, bi se bila zgodovina zasukala povsem drugače. Na političnem zemljevidu ne bi bilo neodvisne države Slovenije.

Dolžnost vsake slovenske vlade je, da to neodvisnost ohrani in utrdi. Lahko to gotovo ni, je pa mogoče in nujno. S Hrvaško so bile težave od vsega začetka, Italiji pa se zdaj vse očitneje skomina po Istri in celotni Primorski, krajih, ki so bili po prvi svetovni vojski pod njeno oblastjo. Spomin na fašistične grozote živi. In prav neofašisti zdaj močno usmerjajo italijansko politiko.

V teh treh letih neodvisnosti se je marsikaj doseglo, veliko pa se je tudi zamudilo, predvsem pri mednarodnem utrjevanju Slovenije. Krivdo vidim v prehudi razcepljenosti in razklanosti v slovenskem političnem prostoru pa seveda v vračanju starih komunističnih struktur na oblast. Izvirni greh se je zgodil leta 1992 z razpadom DEMOSa. Novega DEMOSa ne bo mogoče ustanoviti, nujna pa je povezava vseh, ki jim je za demokracijo in za prihodnost Slovenije v družbi neodvisnih in svobodnih držav.

Ob 3. obletnici z najboljšimi željami za uspešno prihodnost!

Ausserwinkler postavlja tristrankarski pakt pod vprašaj

V pogovoru z Našim tednikom zavzema namestnik deželnega glavarja dr. Michael Ausserwinkler stališče do slovenske narodne skupnosti in njenih aktualnih zadev.

Pogovor je vodil Janko Kulmesch

Naš tednik: Po koalicijski pogodbi je za narodne skupnosti pristojen deželni glavar dr. Zernatto. Pomeni to, da prepušča SPÖ manjšinsko politiko ÖVP?

Dr. Michael Ausserwinkler: Ne. Manjšinsko vprašanje je bistven del politike naše stranke, prav tako pa tudi zelo pomembno vprašanje za razprave v koalicijskih gremijih.

Omenili ste koalicijske gremije. In kaj je s tristrankarskim paktom?

FPÖ je napovedala fundamentalno opozicijo. Prav gotovo se lahko zato tristrankarski pakt ustavi, sicer bi morali tudi slediti FPÖ v njeni fundamentalni opozicijski politiki. Tega pa seveda ne bomo naredili.

Kaj so potem Vaši manjšinsko-politični akcenti?

Naš prvi korak: kot stranka smo začeli s seminarji, na katerih hočemo razpravljati o zgodovini koroških Slovencev, njihovem pravnem položaju in o aspektih prihodnosti. Drugi korak: v pripravah na naslednje občinske volitve se bo treba ozirati tudi na občinske odbornike, ki poznajo manjšinsko problematiko in ki obvladajo jezik slovenske narodne skupnosti. Tretja točka zadeva izobraževalno politiko. Če otroci in mladina niso soočeni s slovenščino, je to izguba, katera se pozneje ne da več popraviti.

S katerimi konkretnimi ukrepi nameravate preprečiti to škodo?

Glede dvojezičnih otroških vrtcev se že pogovarjam s pristojnimi župani, v koaliciji pa bom sprožil tudi pogajanje o vprašanju Glasbene šole.

Kako naj bi se rešilo vprašanje dvojezičnih otroških vrtcev?

Zame je jasno, da mora vsak deželni politik premagati velike odpore v občinah. Občine imajo velike finančne težave. Zato svarim pred tem, da bi s posebnim deželnim zakonom prisilili občine

ustanoviti dvojezične vrtce, ne da bi z njimi prej rešili vprašanje financiranja.

In kako naj bi se to rešilo? Zelo nam lahko pomaga dodatna finančna podpora s strani Dunaja. Zvezna vlada bo zelo kmalu sprejela odločitev, po kateri bodo dežele dobile denar za nove otroške vrtce. V sklopu tega nam bi prišlo tudi do dvojezičnih skupin povsod tam, kjer je to smiselno in potrebno.

Kdaj so po Vašem mnenju dvojezične skupine smiselne in potrebne?

Npr., če bi bilo za to pet ali deset prijav.

Slovenska Glasbena šola — kako nameravate rešiti to vprašanje?

Prosil sem pristojne uradnike, da izdelajo analizo, predvsem glede potrebe in kraja za Glasbena šola. Na osnovi te analize bo deželni vladi predložil konkretni predlog. Do predhodne odločitve bo po vsej verjetnosti prišlo letošnjem septembru. Na vsak način pa se bo ta zadeva uredila v okviru deželne glasbene šole „Kärntner Musikschulwerk“.

Kot kulturni referent ste pristojni tudi za pospeševanje slovenske kulture. Kaj lahko naše kulturne ustanove o Vas pričakujejo?

V sosvetu obstajajo načrti, da bi izdelali smernice za pospeševanje dvojezičnosti na kulturnem področju oz. pospeševanje dvojezičnih prireditev in druženj. Predstavljam si lahko, da bi nekatere te smernice upošteval tudi za normalno kulturno pospeševanje — pod naslovom „inteligencija“.

Ste tudi za kulturni sporazum s Slovenijo?

Zame je to cilj, pri čemer se mora Republika Slovenija odločiti, ali želi kulturni sporazum z Avstrijo oz. Dunajem ali pa na regionalni ravni. Odprt sem za obe varianti.

V tej zakonodajni dobi naj bi prišlo tudi do sprememb deželne ustave. Manjšin

Ob robu

Politika in gospodarstvo

Politika se ne sme vmešavati v gospodarstvo! Tudi v naši narodni skupnosti se vedno pogosteje postavlja ta zahteva. Poudaril bi, da je zahteva nadvse upravičena in potrebna. Ni treba posebej razlagati, kako katastrofalno se konča zgodba, kadar v gospodarskih vprašanjih odločajo politična merila in ne gospodarska.

Kljub temu pa bi bili nestvarni, če bi ravnali tako, kot da bi lahko gospodarske ustanove opravljale svojo nalogo brez vsakršne politike. Za okvirne pogoje, ki so osnova za vsako gospodarsko delovanje, je in bo ostala pristojna politika. Naj bo gospodarski sistem še tako liberalen in družba še tako majhna, mimo tega ne pride noben gospodarstvenik.

To je moralo skusiti tudi naše združništvo. Uspehi v zadnjih letih in mogočna manifestacija ob slavnostnem odprtju prenovljene Zveze-Bank ne bi bili možni, če pred nekaj leti ne bi prišlo do fundamentalnih sprememb v vodstvu ZSZ.

Za te pa so poskrbeli nekateri politiki, katerih namen ni bil (in ni) vmešavati se v gospodarsko poslovanje, temveč nasprotno: ustvariti namreč ravno take okvirne pogoje, ki zanesljivo jamčijo za nemoteno strokovno poslovanje. Zato je prav, da teh njihovih zaslug ne pozabimo in ne prezremo. —Kuj—

Glas iz domače vasi

FRLOŽEV LUKA

Jej, jej, so pa pokazali selski socialisti, kaj znajo. Za osmico glasovanja o pristopu k Evropski uniji — Selani so s skoraj 82 odstotki za — so odprli prenovljeni občinski urad. Socialistični župan je sicer za pozdrav povedal nekaj besed v slovenski materinščini, tisti bolj uradni del pa je oblikoval samo po nemško. Morajo imeti že čudne poglede na Evropo, ti selski socialisti. Kaj kaj pravi na tako zaničevanje slovenščine tista delovna skupnost „Avstrijske narodnosti v SPÖ“? Morda se jim bo pa le namislilo, da bojo priredili seminar o enakopravnosti slovenščine v Selah?

Nisem prijatelj narodnostne zbornice, ker vidim v njej nekatere izolacijske tendence. Ta model se mi zdi preveč rigiden. Ne bom pa glede te zadeve nasprotoval koalicijskemu dialogu.

Dr. Michael Ausserwinkler

Pomeni to hkrati tudi zamereni manjšinski mandat?

Do naslednjih deželnozborskih volitev je še daleč, zato bi bilo prezgodaj dajati neko garancijsko izjavo. Biti pa mora to naš cilj.

In kaj pravite o Zernattovem predlogu glede narodnostne zbornice, preko katere naj bi prišlo tudi do manjšinskega mandata v deželnem zboru?

Nisem prijatelj narodnostne zbornice, ker vidim v njej nekatere izolacijske tendence. Ta model se mi zdi preveč rigiden. Ne bom pa glede te zadeve nasprotoval koalicijskemu dialogu. Odprt sem, da se — poleg dolžnosti, ki jo imajo v tej zadevi stranke

Na sprejemu pri generalnem konzulu Republike Slovenije dipl. inž. Jožetu Jeraju, ob slovenskem državnem prazniku, se je dr. Ausserwinkler pogovarjal o sodelovanju tudi s slovenskim državnim sekretarjem dr. Vencijem.

Slavnostno odprtje obnovljene občinske hiše

Zaradi visokih stroškov trpijo drugi projekti

Minulo nedeljo so se zbrali v Selah poleg domačinov tudi številni vidni politiki k slavnostnemu odprtju obnovljene občinske hiše. Stroški za obnovo in opremo so skupno znašali okrog 13,3 milijona šilingov in so bistveno presegle prvoten proračun.

Visoki stroški skrbijo v Selah za deloma ogorčeno razpravo, kajti dejstvo je, da bo treba za obnovo te hiše vzeti iz letošnjih izrednih podpor deželne vlade še 2,8 milijona šilingov. To se pravi, da bo preostalo za vse ostale projekte v občini le še 700.000.- šilingov. S to vsoto pa seveda ne bo možno realizirati drugih predvidenih in obljubljenih projektov. Tako na primer obnovo ljudske šole na Kotu ali pa gradnja teniškega igrišča še naprej čakata. Iz tega razloga je razočaranje domačinov seveda utemeljeno in upravičeno.

Kljub vsemu pa se domačini zavedajo, da je bila obnovo občinske hiše potrebna. Poslopje v središču Sel je arhitekt Omanšek prilagodil vaški podobi in mu je tudi uspelo, da je tu ustvaril center, kjer se bodo ob raznih priložnostih srečavali domačini. Pod eno streho so v tej hiši prostori za občinski urad, požarno brambo in poleg tega je tu še urejena stanovanjska enota.

Ker za ta projekt ni bilo možno dobiti soglasnega sklepa v občinskem odboru, se je župan Wassner moral v preteklih mesecih vedno spet soočiti z večjimi kritikami. Bivši referent za občine

Ambrozy je zato poudaril vztrajnost selskega župana in je povedal, da bo skrbel za to, da bo deželna vlada v prihodnje še posebej upoštevala želje in potrebe te občine. To je potrdil tudi njegov naslednik Dieter Haller, ki je ob tej priložnosti že obljubil sredstva za asfaltiranje poti od Terklove gostilne k Stauseewirtu. „Sele so vedno bile središče kulturnega dogajanja, in to naj bi ostalo tudi v prihodnje tako,“ je

povedal Haller, ki se je v Selah celo potrudil, da je v enem stavku pozdravil občinstvo tudi v slovenskem jeziku.

Bolj malomaren odnos do dvojezičnosti v Selah pa je dokumentiral župan Wassner, ki je svoje poročilo podal izključno v nemškem jeziku. Pod črto je preostalo le nekaj pičlih slovenskih besed. Za občino, ki želi dobiti naslov evropske občine, tako dejstvo pač nekoliko razočara.

Primerne besede je v svojem pozdravu našel domači župan Stefan Krámpač, ki je tudi blagoslovil novo poslopje. „Za srečo je potrebno veliko več kot strel v tej hiši naj bi kljub raznolikosti zavlada toplota in iskrenost,“ je zaželel Krámpač.

Posebej razveseljivo pa je bilo tudi dejstvo, da so ta dan počasi li Selane s svojim obiskom tudi predstavniki partnerske občine Škofja Loka, ki vseskozi gojijo Selani tesne prijateljske stike.

Za glasbeni okvir slavnosti poskrbeli otroci selske ljudske šole pod vodstvom Jožice Makovec domači mešani pevski zbor, ki ga vodi Pavel Olip. **H. Stingl**

Veliki dan za Podlubič,

vasico v občini Bistrica in županiji Šmihel. Preteklo nedeljo je dekan msgr. Kristo Srienc blagoslovil novi vaški križ, za katerega so vaščani pridno zbirali denar, pomagala pa je tudi občina. Pri lepem vremenu se je zbrala cela okolica, slavlje je trajalo od dopoldneva do poznega večera.

K sliki: riga občinskih predstavnikov na slavnosti v Podlubiču: (z leve) Stanko Vauti, Andrej Wakounig, župan Janko Pajank, msgr. Kristo Srienc, podžupan Jože Partl, Helmut Blažej in Jože Blažej.

Foto: Fera

Voda s Pece teče odslej po vsej občini Pliberk

Tudi v časih suše nobenemu Pliberčanu ne bo treba trpeti žeje. Tudi zadnje tri vasi, Replje, Rinkole in Vogrče, so dobile vodovod in vodo s Pece.

Odprtje vodovoda v teh treh vaseh je bilo nedvomno zgodovinski trenutek za celo občino Pliberk. Z novim vodovodom je zagotovila občina tudi naslednjim generacijam vodno oskrbo. Referent za vodo Fric Kumer je dejal, da je uspelo uspešno zaključiti 20-letna prizadevanja za vodno oskrbo. Kumer: „Ob lanskoletni suši so občani na lastni koži občutili, kako pomembna je vodna oskrba. V prihodnje teh težav ne bo več.“ Kumer je tudi poudaril, da je izgradnja vodovoda zelo pomembna za mlade ljudi v občini, ki hočejo graditi v domačem kraju svoj dom. Kumer: „V preteklosti so se morali mladi ljudje izseliti v druge občine, ker po vaseh ni bilo vode za nove hiše.“

Velike zasluge za izgradnjo vodovoda ima Jože Partl, ki je kot referent za vodo v skupni občini Pliberk-Bistrica za nakup vrelcev na Peci postavil temelje. Njemu je Kumer posebno zahvalil. Nove vodne naprave je ob navzočnosti županov mag. Raimunda Grilca (Pliberk) in Janka Pajank (Bistrica) blagoslovil pliberški dekan msgr. Kristo Srienc. Novi vodovod od Pece do Vogrče gre in do vasi Rinkole, Replje in Vogrče ima dolžino 24,5 km. Stroški znašajo 58 mio. šilingov. Priključek za enodružinsko hišo znaša v teh treh vaseh 42.000,— šilingov, na novo na vodovod pa se bo priključilo 92 gospodinjstev.

Silvo Kumer

OBČINA BISTRICA

Andrej Wakounig novi podžupan

Pod odstopu doslejšnjega podžupana **Jožeta Partla** bo Enotna lista Bistrica pri Pliberku imenovala za njegovega naslednika **Andreja Wakouniga**, ki je bil doslej njegov namestnik. Wakounig bo zaprisežen na naslednji občinski seji v začetku julija. Prevezel bo referate kmetijstvo, kultura in odplake. Nova redna občinska odbornica EL pa bo **Valentina Kušej**, ki bo prevzela Wakounigovo mesto v gradbenem odboru.

V vsaki vasi občine Pliberk odslej teče voda s Pece. Kot prvi so v Vogrčah preizkusili kakovost vode mestni svetnik Stefan Visotschnig, župan mag. Raimund Grilc, referent za vodo mestni svetnik ek. sv. Fric Kumer, vodja vodarne Zettinig in vodja občinskega urada Franz Sourij.

Foto: Fera

Brez pomoči občine Pliberk bodo morali Palčki zapreti

Otroška skupina Palčki/Zwerge v občini Pliberk bo morala zaradi finančne stiske zapreti svoja vrata s 1. julijem. Ali bo občina Pliberk zdaj le pomagala?

Za vsakega otroka, ki obiskuje občinski otroški vrtec, plačuje občina Pliberk mesečno 1.620,— šilingov podpore. K temu pridejo še podpore dežele in zveze. Toda če so otroci mlajši od treh let, še ne smejo v vrtec. Takim otrokom nudi mesto otroška skupina Palčki/Zwerge, ki je samoiniciativa staršev. Občina Pliberk je doslej podpirala vsakega od teh otrok le s 550,— šilingi. V Nonči vasi obiskuje skupino 14 otrok, na katere pazijo tri vzgojiteljice. Skupino so financirali doslej s podporami, prispevkom staršev in podporo delovnega urada, ki pa je – kakor v zakonu predvideno – po tretjem letu podporo zmanjšal.

Otroška skupina je zato zaprosila pri občini Pliberk za enako podporo, kakršno jo nudi občina otrokom v otroškem vrtcu. Toda do danes še ni dobila odgovora. Nobenega odgovora tudi še ni bilo iz občin Bistrica, Suha in Dobrla vas, odkoder prav tako prihajajo otroci. Predsednica društva Palčki/Zwerge Marija Toljič upa na uvidevnost in socialni čut občinskih mandatarjev. „Pravzaprav si ne želimo

Če občina Pliberk otrokom skupine Palčki/Zwerge ne bo dala istih podpor kot otrokom v otroškem vrtcu, bodo morala julija zapreti.

Foto: Fera

ničesar drugega, ko isto podporo, ki velja za vse otroke v občini,“ pravi predsednica. Toda uradniški mlini meljejo počasi, to so morali spoznati tudi „Palčki“. Naslednja občinska seja bo v Pliberku šele julija, medtem pa je skupina že načela lastne finančne rezerve, ki so si jih pridelali na božičnem bazarju. 1. julija bo tudi te zmanjkalo. . .

Pripravljenost za pomoč naj bi prišla od namestnika deželnega

glavarja dr. Ausserwinklerja. Uradnega potrdila pa ni bilo moč dobiti. Pomoč pričakuje skupina tudi od sosveta, čeprav je zamudila rok za vložitev prošnje. Sosvet naj bi prevzel izdatke za eno vzgojiteljico, občine Pliberk, Suha, Bistrica in Dobrla vas pa naj bi podprle Palčke v enaki višini kakor otroške vrtce. Potem se za obstoj Palčkov ne bi bilo treba več bati.

Silvo Kumer

... pisma bralcev ...

P.n.
Naš tednik
10. Oktoberstr. 25/III
9020 Celovec

Užgorad

Bei ihrem begeisterten Bericht über den schwungvollen Gesang des ukrainischen Chores „Cantus“ aus der Stadt Užhorod (Ungvár) am Ufer des aus der Höhe des Užokpasses der Theiß zueilenden Flößchens Už fällt mir auf, daß Sie dieser eindeutig ukrainischen Stadt einen leicht verstümmelten russischen Namen verpaßt haben.

Die Russen nennen sie „Užgorod“, wobei sie unbetontes „o“ wie „a“ aussprechen. Ukrainisch heißt sie „Užhorod“ mit einem (deutschen) „h“ in der Mitte. Es gibt neben den Ukrainern mehrere slawische Völker, die aus dem altslawischen „g“ ein solches „h“ gemacht haben, nämlich die Weißrussen, Slowaken, Čechen und die Obersorben. Daß die Ukrainer keine Russen sind, war bereits Adam Bohorič, dem Verfasser der slowenischen Grammatik von 1584, klar. Er unterscheidet in „Arcticae horulae“ genau die russische Sprache (lingua moscovitica) von der ukrainischen (lingua ruthenica).

Im Deutschen nannte man damals die Russen „Moskowiter“ und die heutigen Ukrainer „Russen“. Erst Peter der Große übertrug 1709 nach der Eroberung Kiwus, der Hauptstadt der Kiewer Ruß, durch einen Ukaz den Namen Ruß auf sein gesamtes Reich und gab sich den Titel „Im-

perator vseja Rusi“, um sich die ruhmvolle Geschichte der Ruß zu eigen und seine wilden Moskowiter in Europa gesellschaftsfähig zu machen. Daher werfen ihm die Ukrainer heute noch vor, daß er ihnen ihren Namen gestohlen habe und man sie seitdem „Kleinrussen“ oder „Ukrainer“ (Randvolk) nennt, obwohl ihr Land die Urheimat aller Slawen ist. Die Westeuropäer verwechseln seitdem dauernd Russen und Ukrainer, obwohl nicht nur ihre Sprachen im Rahmen der bekannten Ähnlichkeit aller slawischen Sprachen verschieden sind, sondern auch deren Mentalitäten. Während die Ukrainer seit 4000 Jahren Ackerbauer sind, ist das russische Volk eine Mischung aus ukrainischen Kolonisten und den in der Russischen Föderation noch heute beheimateten finnischen Völkern der Mordwinen, Wotjaken, Marinen, Permfinnen, Komi und Ingermanländer, die vordem keine Ackerbauer sondern Jäger und Sammler waren. Das zeigt sich auch im

Habitus der Völker und ihrer Einstellung zum Eigentum. Während die Ukrainer eigenes Land besaßen, gehörte das Ackerland der russischen Dörfer bereits vor der Revolution der Dorfgemeinschaft „Mir“, die alljährlich am Georgitag das Land unter den verheirateten männlichen Dorfbewohnern neu aufteilte. Das war ein Erbe der Jäger und Sammler, die kein Privateigentum kennen. Wenn einer einen Elch erlegte, gehörte er allen. Die Welt der Slawen ist halt so kompliziert, daß sich selbst die Slawen nicht immer auskennen.

Ing. Wilhelm Thilo,
Celovec

Komedija je zares postala tragična!

Zasledovala sem polemiko glede „Odra 73“ med Hudlovima in Adrianom Kertom, ker si je le-ta upal povedati svoje mnenje, in to tudi napisati. Žalostno je, da se po kritiku udriha s primitivnimi metoda-

mi, češ, naj hitro utihne. „Če smo piscu v tej uri in pet minut, ... prizadejali duševne in telesne bolečine, mu je odprta pot prek sodišča“ (pismo Jožka Hudla, Naš tednik, 10. 6.). S tem stavkom je izraženo, da gospod Hudl ni pripravljen sprejeti zdrave kritike, tudi če je negativna. Mislim, da ta go spod živi z malomeščanskimi idejami, kar je že Cankar pred več kot 100 leti (!) odklanjal.

Živimo v državi, kjer je izražanje javnega mnenja svobodno in mislim, da posebej našo zakrknjeno družbo to oživlja. Poznam Adrian in vem, da je v študentskih krogi eden najbolj načitanih študentov in da je tudi sposoben strokovno kritizirati, ker njegova ocena n. „destruktivno blatenje ljudi, ki se pošteno in z velikimi napori trudijo za napredek v kulturnem življenju na Koroškem“ (Naš tednik, 10. 6.)

Hvala Vam in Vaši ženi za monumetalno, kritično, napredno kulturno delo!

In zelo mi je žal, da se je Vaša fragilna žena počutila tako užaljena, da ni mogla več prijeti peresa, ampak je bila samo v stanju prijeti slušalko in se shudovati nad kritikovo mamol!

Po mojem mora biti vsak, in to posebno kulturni delavci, zadovoljen, da še imamo med nami mlade ljudi, ki si upajo kritično ocenjevati, četudi vejo, da je to zelo naporno v naših zastarelih krogih.

Veronika Pietzki

MOJCA URŠIČ

KULTURNI UTRINKI IZ SLOVENIJE

Ni dolgo tega, odkar je zagledala luč sveta najnovejša knjiga dr. Naceta Šumija, ki na celotnem etničnem ozemlju obravnava skoraj vse kraje, ki so v zgodovini imeli status trga ali mesta.

Imenovana publikacija je prava paša za oči, saj imamo opraviti s knjigo velikega formata, tiskano na kvalitetnem papirju in opremljeno z vrsto ilustracij, ki prikazujejo izgled urbanih naselij v preteklosti in danes. Če pa človek prelista knjigo, nedvomno posebno pozornost vzbudijo posnetki franciscejskega katastra in še posebej oni s pogledi iz zraka. Gre za specifične poglede pod določenim kotom, ki sami zase pričajo o oblikah in velikosti ter regionalni pogojenosti naselij.

Knjigo v grobem sestavljata dva dela, in sicer tekstovni del, ki daje pregled snovanja značilnih naselbinskih tvorb skozi zgodovino — od jam starejše kamene dobe do najnovejših urbanih tvorb — in kataložni, v katerem je predstavljenih 144

geograf in politik, ki je imel za Slovence nadvse pomembno vlogo v znamenitem letu 1848.

V devetih vsebinskih sklopih dr. Šumi predstavlja naselja od pred-slovenske dobe preko srednjega veka, renesanse, baroka, pa vse do današnjih dni in zaključí, morda za marsikoga nekoliko neokusno, z mestom mrtvih — s t. i. novimi žalami — torej z ureditvijo najnovejšega dela ljubljanskega mestnega pokopališča.

Kot je bilo že omenjeno, je med 144 kataložnimi enotami kar 10 takih, ki ležijo na današ-

razumljivih vzrokov, te kataložne enote niso opremljene s posnetki iz zraka; vsekakor pa se je dr. Šumi, ki je tudi avtor večine fotografskih posnetkov s terena, trudil, da bi skozi objektiv fotoaparata ujel čim bolj značilne poglede na trge, ulične izseke oziroma pomembne objekte, ki dajejo posebnost samega naselja in karakteristično noto.

Knjiga je kljub nekaterim pomanjkljivostim (manjka grebinjska jama!) reprezentativno delo, vredno ogleda. Pri založbi Viharnik, ki je publikacijo izda-

Upoštevanih skoraj 20 koroških lokacij

Nace Šumi: Naselbinska kultura na Slovenskem

urbanih naselij na Slovenskem, od tega tudi 10 iz avstrijske Koroške in 2 iz Kanalske doline.

Namesto uvoda je ponatisnjen Zemljevid slovenske dežele in pokrajini iz leta 1853, ki ga je po dolgoletnih preučevanjih izdelal Peter Kozler, pravnik,

njem avstrijskem Koroškem. To so: Beljak, Borovlje, Celovec, Dobrla vas, Gospa Sveta, Grebinj, Pliberk, Podklošter, Velikovec in Železna Kapla; če pa gledamo na Koroško z zgodovinske perspektive, moramo omeniti še Naborjet in Trbiž v Kanalski dolini. Žal, vendar iz

la, pripravljajo zdaj angleški prevod, razmišljajo pa tudi o nemški izdaji, kar bi bilo nadvse primerno, saj slovensko etnično ozemlje v celoti pripada srednjeevropskemu kulturnemu krogu, kjer je sporazumevalni jezik že po tradiciji nemščina.

Slovenski gimnazijci obiskali Lužiške Srbe

Po enoletnem odmoru se je letos nadaljevala izmenjava rednih stikov Slovenske gimnazije v Celovcu in gimnazije za Lužiške Srbe v Budyšinu.

Od 8. do 14. junija je 20 dijakov iz **petega A in B razreda** obiskalo vrstnike v vzhodni Nemčiji. Za pedagoško vodstvo je skrbela razredničarka **prof. C. Gutovnik**, za brezhibno potovalno spremstvo izkušeni **prof. J. Wakounig** ter za srečen prevoz podjetje Sienčnik in njegov potrpežljivi voznik France Zankl. Na vožnji tja smo si mimogrede ogledali velemesto Praga in znova ugotovili, da je slovenščina drugim enakovreden slovanski jezik. Mladina je pa tudi že na vožnji opazila umirajoče gozdove na Češkem in v vzhodni Nemčiji, pa tudi malce neprijetna, vendar nujno potrebna gradbišča po cestah in v mestih, ki obetajo hiter razvoj gospodarstva v nekoč komunističnih državah.

Podobna so bila sprošna doživetja pri srbskih družinah, ki so z veseljem gostoljubno sprejele pod streho slovenske učence in jim tako nudile žive vtise o življenju majhnega slovanskega naroda po političnem obratu v zedinjeni Nemčiji. „Standard je nižji kakor pri nas,“ je marsikdo začudeno ugotovil. Priznati pa moramo, da se ljudje močno borijo za boljšo bodočnost v novih razmerah.

„Živelimo preprosto, omejeni s strankarsko ideologijo in ograjeni pred svetom, usmerjeni popolnoma na vzhod. Ampak navadili smo se bili skromnega življenja, po službi smo še pose-

20 dijakov Slovenske gimnazije je s svojimi profesorji obiskalo Lužiške Srbe v vzhodni Nemčiji. Na sporedu je bil tudi izlet z ladjo v Doljno Lužico.

dali na vasi pod lipo, kramljali in prepevali svoje pesmi. Zdaj so se odprla vrata v svobodo, toda nova zahodna ideologija ima tudi slabe posledice, katerim se je težko izogniti. Zdaj se mora vsak boriti za svoj obstoj,“ tako nam je na kratko opisal eden od profesorjev politično, gospodarsko in miselno spremembo zadnjih let. Sami smo lahko opazili poplavo zahodnih „pridobitkov“: neosebne veletrgovine živilskih mrež, nove bencinske črpalke in zahodne avtomobile, obilo tehniških aparatov in nepregledno število evropskih standardnih predmetov, vse to po zahodnih cenah. Za enake plače kakor jih imajo zahodno-nemški kolegi, se pa mora vsaka

stroka posebej boriti, na primer šolski uslužbenci z dolgotrajnimi pogajanji ali poštni s stavko. Lužiškosrbski narod pa ima tudi nove možnosti za okrepitev svojega obstoja, kar se kaže v posebno živahnem društvenem življenju. Njihovi gimnazijci so na primer ustanovili posebno društvo za „pospeševanje srbskega jezika in srbske kulture“.

Skupni program je bil bogat in zanimiv. Ravno tiste dni so potekali lužiškosrbski kulturni dnevi z različnimi prireditvami, pod strokovnim vodstvom dveh srbskih gimnazijcev smo si ogledali mesto Budyšin, obiskali srbski radijski oddelek in merili moči na športnem dnevu.

Eden od profesorjev nam je razkazal deloma še porušeno mesto Dresden (Draždany) in zahtevne rekonstrukcije umetniških stavb, baročnih cerkva in gradov. Nepozaben je bil celodnevni izlet v Doljno Lužico, vožnja s čolnom po vaških vodnih poteh, kjer živijo domačini od turizma in skromnega kmečkega pridelka. Obisk narodnega muzeja v Lubinu (Dolnja Lužica) in v Budyšinu (Gornja Lužica) je dopolnil informativni program. Ostal je prijeten občutek prijateljskih vezi med dvema v marsičem podobnima slovanskima narodoma; te vezi se bodo gotovo obdržale ter bogatile kulturne in osebne stike.

Vrhunsko srečanje oktetov na suškem gradu

Na pevsko srečanje, ki je bilo popolnoma v znaku evropskega zблиževanja, je vabil Oktet Suha preteklo soboto. Na obnovljenem suškem gradu so zadonele pesmi v slovenščini, nemščini, slovaščini in angleščini. Povezovalne besede dr. Miha Vrbinca pa so obiskovalca opo-

zorile, da je pesem slej ko prej skupna kulturna dobrina vseh narodov in lahko na tak način izraža stopnjo medsebojnih odnosov in spoštovanja drug drugega.

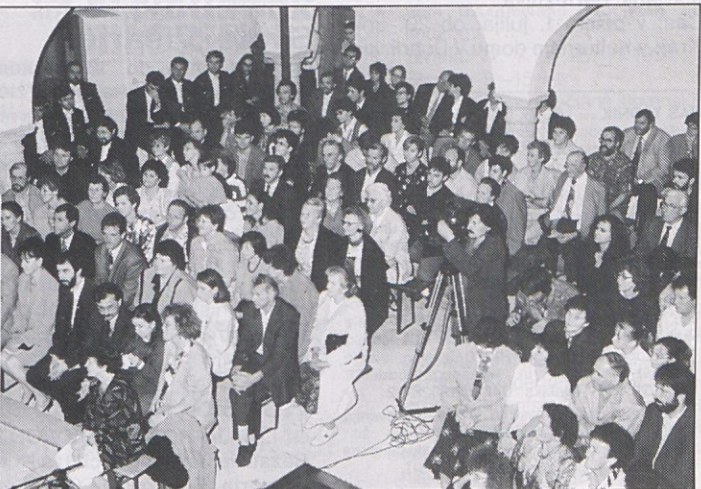
Srečanje oktetov so oblikovali Doppelquartett St. Veit, Obirski ženski oktet, oktet iz Bratislave, Mariborski

oktet, domači Suški oktet ter Pevsko-instrumentalna skupina Žvabek. Pevke in pevci iz Bratislave in Maribora pa so v nedeljo dopoldan olepšali tudi sveto mašo na Suhi oz. v Globasnici.

Slike: Oktet iz Bratislave (levo) in Mariborski oktet (desno) sta na suškem gradu poskrbela za glasbeni užitek, ki ga je možno le redko doživeti.

S. K.

Foto: Fera

T
A
T
E
D
E
N
V
R
A
D
I
U

PETEK, 24. junij
Kulturna obzorja.

SOBOTA, 25. junij
Od pesmi do pesmi —
od srca do srca.

NEDELJA, 26. junij
6.30—7.00 Dobro jutro, na
Koroškem. — Duhovna
misel (dr. M. Ostravsky).
18.10—18.30 Dogodki in
odmevi.

PONED., 27. junij
„Poglobljeno socialno uče-
nje“: projektni dnevi Slove-
nske gimnazije v Globasnici.

TOREK, 28. junij
Partnerski magazin.

SREDA, 29. junij
Društva se predstavljajo.
Večerna: Z glasbo v
počitnice.

ČETRTEK, 30. junij
Rož — Podjuna —
Zilja.

Dvor pri Šmihelu

KONCERT Višarskega kvinteta iz Ukev v Kanalski dolini

Vodi: Anna Missoni

Povezuje: prof. Salvatore Venosi

Čas: v nedeljo, 26. 6., ob 19.30

Kraj: v cerkvi v Dvoru

Prireditelji: KPD „Šmihel“, KKZ in Pevsko društvo „Gorotan“

Pojejo Marijine, duhovne in narodne pesmi v treh jezikih.

Dobrla vas

KONCERT ob slovesu pevovodje Marjana Berložnika

Čas: v petek, 1. julija, ob 20. uri
Kraj: v Kulturnem domu v Dobrli vasi

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata predsednik dr. Matevž Grlic in osrednji tajnik Franc Wedenin, 9020 Celovec, 10.-Oktoberstrasse, 25/III.

Uredništvo: mag. Janko Kulmesch (glavni urednik), Silvo Kumer (namestnik glavnega urednika), Franc Sadjak (urednik), Marjan Fera (fotograf), Karl Sadjak (oglasni oddelek), vsi: 9020 Celovec, 10.-Oktober-Straße 25/III.

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26, NAŠ TEDNIK izhaja vsak petek. Naroča se na naslov: Naš tednik, 10.-Oktober-Straße 25/III, 9020 Celovec; telefon uredništva, uprave in oglašnega oddelka: 0463/512528. Telefaks: 0463/512528-22.

Letna naročnina: Avstrija 420,—; Slovenija 2300,— SIT; ostalo inozemstvo 700,— šil.; zračna pošta letno 1000,— šil.; posamezna številka 10,— šil.; Slovenija: 50,— SIT.

DOBER DAN, KOROŠKA

Nedelja, 26. junija, ob 14.00 v TV 2 Poned., 27. junija, ob 17.20 v TV SLO 1
predvidoma z naslednjimi prispevki

DANES SOŠOLCI — JUTRI POSLOVNI PARTNERJI. Štiri leta so brazilski šolski strokovnjaki iskali ustrezen šolski model za vzgojo mladih managerjev, poslovnežev. Bili so na Japonskem, v Združenih državah Amerike in končno v Evropi. Kar so iskali, so našli v Celovcu: Dvojezično trgovsko akademijo (ravnateljica mag. Maja Amrusch-Hoja). Štefan B. Šalej, slovenski rojak, dinamičen predsednik Gospodarske zbornice (SEBRAE) zvezne države Minas Gerais (18 mio. prebivalcev), je s sodelova-

njem Korošcev dipl. inž. Jožeta Bavdaža in Karla Smolleja celovski model adaptiral za brazilske razmere. V naslednjih petih letih nameravajo po prototipu Dvojezične trgovske akademije iz Celovca v Braziliji ustanoviti še najmanj 50 novih šol. Tako bodo današnji šolski prijatelji že jutri lahko navezali poslovne odnose. Celovec-Avstrija/Belo Horizonte-Brazilija. Dokumentacija o internacionalizaciji Dvojezične trgovske akademije je pripravil Mirko Bogataj.

Nastopata: MePZ „Srce“ in Mladinski zbor iz Raven na Koroškem
Prireditelj: SPD „Srce“ v Dobrli vasi

Dom v Tinjah

Od nedelje, 10. julija, ob 18. uri do sobote, 16. julija, ob 13. uri
SLOVENSKE POČITNICE za začetnike in napredujoče

Vodita: prof. Mojca in Jože Stabej, Ljubljana

od sobote, 16. julija, ob 18. uri do sobote, 23. julija, ob 13. uri
FERIAE LATINAE
Vodita: Feliks W. Kucher in Georgius di Maria

od sobote, 16. julija, ob 14.30 do nedelje, 17. julija, ob 16.30
PRIPRAVA NA ZAKON, nem.
Voditelj: Jože Kopeinig
Predavatelj: mati, duhovnik, zdravnik

od ponedeljka, 29. avgusta, ob 9. uri do nedelje, 1. septembra, ob 13. uri
SLIKANJE IKON
Voditeljica: Anica Vrečar, Kotmara vas

od nedelje, 28. avgusta, do sobote, 3. septembra 1994
Izobraževalno potovanje na MORAVSKO in ČESKO
Voditeljica: dr. Grete Schmidt, Innsbruck

POČITNICE za otroke in starše

od 14. do 20. 8. 94 v kraju SOČA, v dolini Trente, v Sloveniji
Informacije in prijave: Referat za družino, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec. Tel.: 0463/511166-76

Svete Višarje

Od 25. junija do 18. septembra bosta svetišče in kabinska žičnica odprti vsak dan (tudi ob delavnikih). Urnik obratovanja žičnice je od 9. do 17. ure (zadnja vožnja 16.30) ob delavnikih ter od 8.30 do 18.30 (zadnja vožnja ob 18. uri) ob nedeljah in praznikih. Cena povratne karte za skupine je Lit. 13.000. Urnik svetih maš bo ostal nespremenjen in sicer ob 12. uri ob delavnikih ter ob 9., 10.30, 12. uri in 15. uri ob nedeljah.

Rožek

GALERIJA ROŽEK ŠIKORONJA
Razstava Jožeta Boschitza — Natura morta. Suhi pastel. Olje. Kerami-

ka. Življenje lepše nego smrt. Razstava je odprta do 26. junija 1994 od srede do nedelje med 15. in 18. uro.

KONCERT SILKE RONJAK in KRISTIJANA FILIPIČA (prečni flavti)

Čas: v soboto, 2. julija, ob 20.30
Kraj: podružnica na Humu
Prireditelj: Kulturno društvo „Peter Markovič“

Celovec

PLESNI TEATER IKARUS
ENTLASSENE KINDER — POTOMCI Z ODVEZO

Režija: Zdravko Haderlap
Čas: v petek, 24. 6., ob 20. uri
Kraj: občinski center (Gemeindezentrum) Št. Rupert
Predprodaja vstopnic: Plesni teater IKARUS, Villacher Ring 21/I, tel.: 0463/512918

Predstava: „SVINJSKI PASTIR“

Čas: v torek, 5. julija, ob 16.30
Kraj: v Mladinskem domu v Celovcu, Mikschallee 4
Prireditelji: Lutkovna skupina Abecečedke, Lutkovnega varstva ABCČ in Slovenska prosvetna zveza

RAZSTAVA Oliverja Marčeta in Boštjana Plesniča

Uvodne besede: mag. Ulli Strum
Kraj: pri Joklnu, Badgasse 7 (1. nadstropje)
Razstava je odprta do 5. julija 1994, od 10. do 13. ure, ter po telefonskem dogovoru.

RAZSTAVA KOROŠKIH SLOVENSkih UMETNIKOV

Kraj: v novem bančnem in zadružnem posloplju Zveze-Bank. Razstava je še odprta do konca junija.

KONCERT „WIENER TSCHUSCHENKAPELLE“ — prireditve ob 100-letnici Mohorjeve hiše v Celovcu

Čas: v sredo, 6. julija, ob 19.30
Kraj: vrt Mohorjevega doma, Viktringer Ring 26

Galicija

Gledališki večer z Angeliko M. Trabe „MATERIAELSEILBAHN“ (predstava bo v nemškem jeziku)
Čas: v petek, 24. 6., ob 20. uri
Kraj: v ljudski šoli v Galiciji
Prireditelj: Gledališče ob Dravi

TEDEN MLADIH UMETNIKOV

za otroke od 6. do 12. leta
od 25. do 30. julija 1994
v Mladinskem centru na Rebrci

KREATIVNI TEDEEN ZA DEKLETA

od 13. leta naprej
od 1. do 5. avgusta 1994
v Mladinskem centru na Rebrci

Prijave sprejema:
Krščanska kulturna zveza,
tel.: 0463/516243 in
Mladinski center na Rebrci,
tel. 04237/2142

Zveza slovenskih žena sporoča, da bo letos letovanje otrok v Poreču

od 20. do 31. julija
Prijavnice in informacije lahko dobite pri ZSZ, Milka Kokot
Tarviser Str. 16
9020 Celovec
Telefon:
0463/514300-40

Bekštanj

KONCERT
Čas: v soboto, 25. 6., ob 20. uri
Kraj: Burgarena Finkenstein/Bekštanj
Sodelujejo: Polizeichor Villach — vodi: Manfred Melcher; Oktet Vrtnic iz Nove Gorice — vodi: Darko Sulgoj; Veldener Doppelsextett — vodi: Werner Unterrainer; Singkreis Fräsa — vodi: Matthias Steiner
Prireditelj: Polizeichor Villach

Radiše

„MUNDE“ — igra na prostem (Felix Mitterer)
Čas: v petek, 1. 7., ob 20.30
v soboto, 2. 7., ob 20.30
Kraj: Zg. Rute — pri Kučniku
Nastopa: igralska skupina SP „Radiše“

**ZVEZA KOROŠKIH
PARTIZANOV, Celovec**

VABILO

Zveza koroških partizanov vabi na našo osrednjo prireditev, tradicionalno

tovariško srečanje demokratov in antifašistov

v nedeljo, 26. junija, ob 14. uri pri Peršmanu v Podpeci pri Železni Kapli.

Tudi letos se bomo bivši partizani, antifašisti in demokrati iz Avstrije, Slovenije in Italije srečali na zgodovinskem kraju protifašističnega boja na Koroškem. Skupaj bomo obudili spomin na čase, ko smo se uprli nacifašističnemu nasilju ter se borili za svobodo, demokracijo in mirno sožitje. Potrdili pa bomo tudi našo obljubo, da hočemo ostati zvesti izročilom protifašističnega boja. Na sporedu bodo polaganje vencev ob spomeniku protifašističnega boja, nagovori ter nastopi recitatorjev in MePZ „Danica“ iz Št. Primoža. Pridite s svojimi sorodniki, prijatelji in znanci na naše tradicionalno srečanje — vsakoletno manifestacijo zvestobe izročilom protifašističnega boja.

**ŠTIRJE FANTJE
MUZIKANTJE**

(Miroslav Košuta)

Režija: Franci Končan
Nastopa: Mladinska gledališka skupina KPD „Planina“ Sele

Premiera: v nedeljo, 10. julija, ob 20. uri, v farnem domu v Selah

Vstopnina: šil. 50,— za odrasle, v predprodaji šil. 40,—, šil. 20,— za otroke

**STROKOVNA KMETIJSKO GOSPODINJSKA
ŠOLA V ŠT. RUPERTU PRI VELIKOVCU**

prisrčno vabi na

**ZAKLJUČNO PRIREDITEV IN
OGLED ŠOLSkih IZDELKOV**

Ogled razstave: v soboto, 25. junija, od 14. ure, v nedeljo, 26. junija, do 18. ure

Kulturni spored:

petje, pozdrav: str. uč. Karl Gril
Igra: „O sveti Klari“

Dramatiziral: prof. Mirko Mahnič

Režija: dekan Peter Sticker

**SLOVENSKA PROSVETNA
ZVEZA**

Tarviser Str. 16, 9020 Celovec, tel. 0463/514300-20/21/22, faks: 0463/51430071

**24. KOROŠKA LIKOVNA
KOLONIJA MLADIH V
VUZENICI**

Vsakoletna likovna kolonija, v kateri sodelujejo otroci iz Porabja, Primorske in Koroške, bo letos od 21. 8. do 27. 8. 1994 v Vuzenici.

Udeležijo se je lahko otroci med 9. in 15. letom starosti. Prijave sprejema Slovenska Prosvetna zveza.

Borovlje

Igra: „ŽUPANOVA MICEJ“
Čas: v petek, 1. julija, ob 20. uri
Kraj: pri Cingelcu na Trati
Gostuje: ODER 73 iz Pliberka
Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo „Borovlje“

LUTKOVNI PRISTAN 1994

KOTMARA VAS: Lutkovna igra „SOVICA OKA“
Čas: v nedeljo, 26. 6., ob 18. uri
Kraj: v farni dvorani v Kotmari vasi
Nastopa: Otroška lutkovna skupina KPD Šmihel

BOROVlje: Lutkovna igra „RADOVEDNI SLONČEK“

OTROŠKI POPOLDAN: igrice v skupinah, griljanje
Čas: v soboto, 25. 6., ob 15. uri
Kraj: v Borovljah pri Cingelcu na Trati
Nastopa: Lutkovna skupina „Mi smo mi“ SKD Celovec

CELOVEC: Senčna igra „DREVO NAD PREPADOM“

Čas: v ponedeljek, 27. 6., ob 10.40, 11.35 in 12.25
Kraj: na Pedagoški akademiji v Celovcu
Nastopa: Mladinska skupina Katoliškega prosvetna društva Šmihel

Medkulturne počitnice v Droboljah na Baškem jezeru „Kärntner Kinderfreunde“, Slovenska prosvetna zveza in Zveza prijateljev mladine-Ljubljana center tudi letos nudijo dvojezične počitnice v Droboljah ob Baškem jezeru.

Čas: od 30. julija do 12. avgusta 1994

Cena: 3480,— šilingov (možno je dobiti podporo bolniške blagajne, ki znaša pribl. 100,— šil. na dan). Prijavite se čimprej pri Slovenski prosvetni zvezi, kjer boste dobili vse podrobne informacije: tel. 0463/514300-13 ali 22).

vabi na

REDNI OBČNI ZBOR v četrtek, 30. junija, ob 19. uri v Kulturnem domu v Dobrli vasi

Vsi člani prav prisrčno vabljeni!

Društvo „naš otrok“ išče vzgojiteljico za OTROŠKI VRTEC „naš otrok“ v Celovcu.

Nastop službe: 1. september 1994
Pogoji: zaključena izobrazba za otroške vrtnarice, znanje slovenščine in nemščine.
Prijave pošljite na: Društvo „naš otrok“, 10.-Oktober Str. 25, 9020 Celovec, tel.: 0463/512898.

Javni nastopi v oddelkih Glasbene šole

CELOVEC

Radiše: sreda, 29. 6., ob 19. uri v Kulturnem domu

PODJUNA

Globasnica: sobota, 25. 6., ob 16. uri v ljudski šoli (tudi oddelka Šmihel in Št. Lipš)

Vogrče: nedelja, 26. 6., ob 19. uri pri Florjanu (tudi oddelek Pliberk) — nastopi tudi mladinski pihalni orkester Glasbene šole Ravne na Koroškem — dirigent: Ivan Gradišek
sreda, 29. 6., ob 19. uri v Kulturnem domu (tudi oddelka Dobrla vas in Žitara vas)

ROŽ

Sele: petek, 24. 6., ob 18. uri v farni dvorani
Bilčovs: četrtek, 30. 6., ob 19.30 v ljudski šoli
Št. Jakob: sobota, 2. 7., ob 16. uri v društveni sobi
Škofiče: ponedeljek, 4. 7., ob 18. uri v društveni sobi

20 let / Jahre MePZ „PODJUNA“

KONCERT
NA PLIBERŠKEM GRADU
IM BLEIBURGER SCHLOSSHOFF

Nastopajo:
• MePZ Podjuna
• Mlada Podjuna
• Ansambel flavtistov

2.7.'94
20.45

Ob slednjem vremenu prebrskano na Predprodaja / Vorverkauf 50,—
Večerni blagajni / Abendkasse: 70,—

Ob slednjem vremenu prebrskano na: 3.7.1994. 20.45

POSJILNICA-BANK PLIBERK
ZADRUGA

Medkulturne počitnice 1994 v Piranu

„Kärntner Kinderfreunde“ in Slovenska prosvetna zveza letos nudi otrokom iz Koroške poseben počitniški program v Piranu na slovenski obali. Otroci lahko izbirajo v skladu s svojimi interesi in nagnjenji.

Za otroke bodo skrbeli sodelavci in sodelake „Kärntner Kinderfreunde“ in Slovenske prosvetne zveze, ki se bodo za svoje naloge pripravili na posebnem v ta namen pripravljemem dvodnevem vzgojnem seminarju.

Termin: 12. 7. — 26. 7. 1994

Starost: 9—15 let

Cena: 4500,— (za člane slovenskih prosvetnih društev)

Podpore: Možno je dobiti podporo bolniške blagajne, ki znaša približno 100 šil. na dan.

Storitve: V ceni je prevoz s avtobusom, polni penzion, program, oskrba in zavarovanje.

Prijava: Prijavite se lahko takoj pri Slov. prosvetni zvezi (tel. 0463/514300-20), kjer boste prejeli tudi prijavnico in jo poslali na naslov Kärntner Kinderfreunde, 9020 Celovec, Bahnhofstr. 44. Prosimo za pravočasne prijave (po možnosti takoj!), število udeležencev v počitniškem domu je omejeno.

NAŠ TEDNIK
Vaš prijatelj
doma in po svetu!

kdo kam

? ?

ŽELEZNA KAPLA

Vratar Miloš Rus
novi trener Železne Kaple

Miloš Rus

Kapelčani so zamenjali trenerja. Ker **Peter Reinwald** ni bil več pripravljen voditi ekipe (želi samo še igrati), se je vodstvo odločilo za starega znanca v Železni Kapli – Ljubljanačana **Miloša Rusa**. Rus je nekaj let izredno uspešno branil v Železni Kapli; med drugim je v tem času ekipi tudi uspel povzdigi v podligo. Nato pa je profesorju telovadbe nagajala dolgotrajna poškodba v kolenu, od katere si dolgo ni opomogel. V tem času se je tudi kot igralec poslovil od kapelškega moštva. zdaj bo delal v večji meri z mladimi domačimi igralci, kajti vodstvo Kapelčanov želi pomladiti prvo ekipo. Tako bodo kar trije (domači) perspektivni igralci iz druge ekipe dobili priložnost v prvi. Predsednik Charly Preschern: „Naš dolgoročni cilj je oblikovati moštvo, ki je sestavljeno le iz domačih igralcev!“

Poleg **Germadnika, Kukovice in H. Grubelnika** želi zapustiti klub tudi legionar **Šefik Šumar**, ki je bil v pretekli sezoni najnevarnejši napadalec. Šumar je zelo mlad igralec (20 let), kljub temu je zrel za višje naloge. Preschern: „Če želi zapustiti klub, mu ne bomo postavljali ovir!“ Šumar spada Kapelčanom, klub, ki ga želi odkupiti, pa mora plačati natančno 30 „tavžentarjev“.

DOBRLA VAS

Haschej: „Nejevoljni igralci lahko zapustijo klub!“

Po odločilni zmagi za obstoj je v Dobrli vasi prevladalo še veliko veselje, sedaj pa nekateri igralci le še govori, kje bodo v naslednji sezoni igrali. **Predsednik Franc Haschej**: „Tisti, ki želijo zapustiti klub, ga naj zapustijo. Nikomur ne bomo preprečili odhoda!“ Kako pa bo potem izgledala ekipa v naslednji sezoni? Tega trenutno tudi Haschej ne ve, kajti prihodnji ponedeljek bo seja nogometne sekcije. Če bo Haschej ostal tudi v naslednji sezoni predsednik, pa tudi ni jasno, saj je sicer pripravljen nadaljevati z nogometnim delom (ima tudi že načrte za prihodnjo sezono), bo pa kljub temu dal svoje mesto na razpolago. Haschej: „Naj odloči odbor!“

Denarni položaj v nogometni sekciji pa je nasproti številnim govoricam pozitiven, saj sekcija nima dolga, celo nasprotno, ugotavlja predsednik Franc Haschej.

SREČANJE ZAMEJSKIH ŠPORTNIKOV

Zanesljivo 1. mesto –
Odbojkarjem nihče ni bil kos

17. in 18. junija so se v Domžalah zbrali športniki na 19. srečanje slovenskih športnikov iz obmejnih dežel. Sodelovali so športniki (rojeni leta 1979 in mlajši) iz naslednjih društev: Združenje slovenskih športnih društev v Italiji, Slovenske športne zveze iz Koroške, Zveze Slovencev na Madžarskem in Športne zveze Domžale.

Iz Koroške je sodelovalo 50 športnikov, ki so tekmovali v petih panogah. Pretežni del naših ekip je sestavila Slovenska gimnazija, pa tudi Dob in Sele.

Izredno dobro razpoloženi so bili odbojkarji, katere je vodil Lojze Opetnik. Moštvo iz Italije so premagali z 2:1, domačo ekipo iz Domžal pa kar z 2:0. Moštvo se je sestalo iz dobljanskih šolarjev (Christian Opetnik, Dominik Mesner, Thomas Sumnitsch, Daniel Thaler, Marko Nachbar in Werner Olipitz), ki pa so pokazali že izredno razpoloženje. Vodja Opetnik: „Nisem mislil, da bomo igrali tako dobro!“ Seveda je bilo po zmagi presenečenje in veselje veliko.

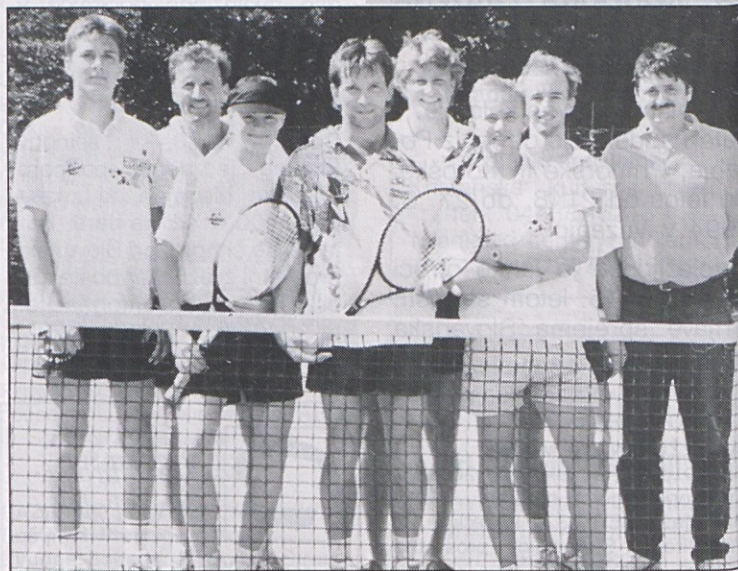
Ženska odbojcarska ekipa (vodila jih je prof. Kavčič) je bila sicer 1. mestu zelo blizu, toda moči niso zadostovale. Kljub temu so se dekleta veselila tudi 2. mesta.

Ekipe namizni tenis (vodil Mirko Oraže), košarka (vodil prof. Tonč Male) in nogomet

(vodil prof. Mirko Oraže) pa so zasedle 3. mesto.

V okviru športnega srečanja je bilo tudi taborjenje, kjer so športniki ob ognju pletli prijateljske vezi. Po srečanju pa je generalni sekretar Športne zveze Slovenije Marjan Jemec podelil priznanja in kolajne, katere so si športniki nedvomno zaslužili.

V imenu vseh zamejskih društev se je organizatorju, Športni zvezi Domžale, še zahvalil tajnik SŠZ Bernard Sadovnik, ki je še posebej poudaril in pohvalil odlično pripravo in izvedbo 19. srečanja slovenskih športnikov iz obmejnih dežel.

TENIS

Bilčovska ekipa
pred odločilno tekmo

Minulo nedeljo je teniško moštvo v Bilčovsu uspešno odigralo četrti tekmo te sezone na domačem teniškem igrišču pri Korenu. Kljub temu, da je moštvo oddalo dva izkušena igralca, namreč Gutovnika in Zankla, in najboljši igralec Günther Schaunig zaradi poškodbe ni mogel igrati, je Bilčovs dobil tekmo proti Bistrici v R. z rezultatom 6:3. Teniško moštvo v Bilčovsu je stavilo na naraščaj in je vključilo v svoje moštvo mladince Lorija Mischkulniga in Mihija Schellandra, ki sta do slesje vse tekme zmagala.

Prihodnjo nedeljo bo Bilčovs (2. razred A) odigral odločilno tekmo za naslov prvaka v Vetrinju.

Slika: Moštvo Bilčovsa: Günther Schaunig, Hanzi Sablatnik, Matjaž Krajšek, Jozi Partl, Christian Eberhart, Mihi Schellander, Lori Mischkulnig, sekijski vodja Franz Schaunig.

LAHKA ATLETIKA – KOROŠKO PRVENSTVO

Naše atletinje – obljube za prihodnost

Konec preteklega tedna so se športniki in športnice srečali v Št. Vidu na članskem prvenstvu v lahki atletiki. Na tem prvenstvu so se odlično odrezala naša dekleta, ki obiskujejo Slovensko gimnazijo, trenirajo pa pri izkušenem trenerju Robertu Kropiuniku pri celovškem KLC. Predvsem Magdalena Kullnik je bila tokrat izredno razpoložena, saj je dvakrat zasedla odlično 2. mesto. Pri 400-metrskem teku jo je premagala le Veličičanka Stefania Graf, ki pa sodi v avstrijski vrh. Pri skoku v daljavo pa so naše

zasedle 2., 3. in 4. mesto.

Rezultati:

400 m: 2. Magdalena Kullnik; **skok v daljavo:** 2. Magdalena Kullnik, 3. Mirjam Wrolich, 4. Tanja Mletschnig; **štafeta 4x100 m:** 2. KLC I (Tanja Mletschnig), 3. KLC II (Mirjam Wrolich).

Slika desno: Tanja Mletschnig pri pripravah na štart. Kot Kullnikova in Mletschnigova se tudi ona iz tekmovanja v tekmovanju je stopnjuje. Vse tri izvrstno napredujejo pri trenerju Robertu Kropiuniku.

Kvalifikacija: Globašani prepričljivo na tujem premagali SG Gegental s 4:2

Globaški plaz zasul sanje Gegentala

Z „eno“ nogo so Globašani že v podligi, toda trener Pučelj in libero Kreutz svarita: „Če bomo v soboto nasprotnika le malo podcenjevali, bomo doživeli presenečenje!“

Igralci in trener Maks Pučelj so že po prvem kvalifikacijskem krogu (proti Glanegg) izražali izreden optimizem in samozavest. Le-to so potrdili tudi proti Gegentalu, saj so z zrela in hladnokrvno igro zmagali kar s 4:2, in to na tujem. Povratna tekma je očitno le še dopolnilna naloga. Klub temu bo potrebna popolna zbravnost.

slika NT/Fera

Zopet vrhunski nastop Globašanov. Sicer so domačini iz Gegentala pričeli izredno zbrano ter že v prvih 10. minutah napravili dve lepi priložnosti. Nato pa so postali Globašani bolj pozorni ter se začeli zavedati svoje moči – hitre kombinacije v sredini ter za nasprotnika presenetljive podaje napadalca. Tako je v 19. minuti, po štafeti podaj, povedel legionar Hren z 1:0. Toda že nekaj minut navrh so domačini nečutili. Nato je postala tekma

nadvse napeta, na obeh straneh so se vrstile priložnosti. Tik pred odmorom pa je Kordesch korajžno prodril v kazenski prostor ter iz ostrega kota zopet povedel na 2:1. V 2. polčasu so igrali le še Globašani, rezultat tega sta bila dva lepa gola (Hren, Pasterk).

Pohvaliti posamezne igralce bi bilo težko, kajti vsi so se polno borili in dali vse. Kljub temu je potrebno omeniti, da sta bila očeta zmage Hren in Kordesch. Oba sta odigrala vrhunsko tekmo.

Zmage še posebej vesel je bil trener Maks Pučelj, ki si je pred sezono zastavil cilj – vstop v podligo. Z eno nogo so Globašani že tam, toda trener Pučelj svari: „Nikogar ne smemo podcenjevati. V soboto, na povratni tekmi, morajo biti igralci še posebej pazljivi!“ Zanj bi bil povzdig v podligo prav gotovo velik uspeh, še posebej pa osebno zadoščenje. Prispeval je namreč izredno veliko truda, časa in volje za ta cilj – sedaj manjka le še pikica na i!

SAK v nedeljo v Žitari vasi

Tisti igralci SAK, ki niso na dopustu, bodo v nedeljo ob 16. uri igrali na turnirju „zdrruževanja narodov“ v Žitari vasi. Sodelujejo še selekcija Velikovec in selekcija bosanskih nogometašev v Avstriji. Igralo se bo po italijanskem načinu – vsaka tekma traja le 45 minut.

Na transfernem trgu SAK ta teden ni bil aktiven. Novo je le, da vratar Adi Preschern ne bo šel v Ried ali Braunau, ki sta se zanimala zanj. Ponudbe obeh klubov so bile preznike. SAK naprej išče drugega legionarja. V nedeljo bo prišel na poskus vezist Olimpije Ljubljana Jeraj. Transfer z Albancem Semijem Dobrova se je razbil, ker mu je Korotan Prevalje po-

Erwin Galo se je vrnil k SAK.

nudil višji zaslužek kot SAK.

Trening SAK se bo pričel v ponedeljek, 27. junija, ob 17.00 v Grabštanju. Do takrat naj bi stal „novi SAK“, s starimi znanci kot sta Erwin Galo in Miha Kreutz.

Turnir U 10

SAK pred Austrijo

Na turnirju ekip U 10 v Vidri vasi je konec preteklega tedna SAK U 10 (pliberska ekipa) zmagala v finalu proti celovski Austriji z 2:0. Tretje mesto je osvojila ekipa iz Dobre vasi, četrto Št. Jakob in peto SVG Pliberk.

Gegental - Globasnica 2:4 (1:2)

GLOBASNICA: Matavž 5, Kreutz 5, G. Sadjak 4, Silan 4, Fera 4, Dlopst 5, Kert 4, Hren 5 (73. P. Sadjak 0), Kordesch 5, Pleschgattermrig 4, Pasterk 4 (67. Ch. Micheu 0);

Radenthein: 400 gledalcev

Sodnik: Kandolf (je že bolje sodil)

Strelci: Hren (19., 52.), Kordesch (44.), Pasterk (64.)

Povratna tekma prvega kvalifikacijskega kroga:

Globasnica - Glanegg 4:3 (1:0); gledalcev 200, sodnik Wieser; strelci: Kert (27.), Dlopst (63.), Pasterk (75.), Micheu (81.)

Mnenja igralcev in navijačev pred povratno tekmo Globasnica - Gegental:

Horsti Kanauf (navijač): „Treh golov doma nikoli ne prejmemo, kljub temu moramo paziti!“

Nanta Matavž (vratar): „Doma ne bom dopustil gola!“

Bošter Čebul (navijač): „Zmagali bomo 2:1 ali 3:1!“

Franc Hren (igralec): „Namazali jih bomo tudi doma!“

Markus Wautsche (odbornik): „Če se bodo igralci držali navodil trenerja, potem ne bo težav!“

Lukas Kordesch (igralec): „Zadel bom tudi doma, zato se bo zopet glasil zmagovalec Globasnica!“

Franc Zankl (navijač): „Doma bomo zmagali s 3:1 ali celo s 3:0!“

Guido Sadjak (igralec): „Smo boljše ekipa, zato nimam skrbi!“

Kratek pogovor

Miha Kreutz
libero Globašanov

Zopet prepričljiva zmagata, tokrat 4:2 v Gegentalu. Ali je sedaj povzdig zagotovljen?

Še ne popolnoma, kajti sedaj Gegental nima nič več izgubiti in prav takšen nasprotnik je še dodatno nevaren. Poleg tega igramo mi na tujem bistveno bolj samozavestno in sproščeno kot doma, tako da v soboto nasprotnika niti minute ne smemo podcenjevati.

Zakaj igrate na tujem bolj sproščeno?

Na tujem lahko čakamo, nam ni nujno potrebno graditi igre. Poleg tega nam lepa igrišča ugajajo. Doma pa imam občutek, da se nekateri ne morejo prav otresti strahu.

Govori se, da boš zapustil Globasnico ter se zopet vrnil k SAK!

To drži. Tam bom vodil drugo, mlado ekipo, ki bo tekmovala v 2. razredu. Samostojno delo z mladimi pa je zame še posebej privlačno.

Ali bo slovo težko od Globasnice?

Gotovo. V Globasnici sem doživel lepo in uspešno nogometno leto, pogoji so bili odlični, prav tako je bilo vzdušje vedno dobro. Iskreno povem, da s težkim srcem zapuščam Globasnico.

Kakšno prihodnost prišoja Globasnici v podligi?

Če bodo obdržali vse igralce in še z dvema ali tremi igralci razširili kader, potem v podligi ne bi smeli imeti težav. Na vsak način želim Globašanom vse najboljše.

Hvala za pogovor!

Z Kreutzem se je pogovarjal Franc Sadjak.

100 let Mohorjeve hiše v Celovcu

v sredo, dne 6. julija 1994

SPORED:

9.30 Zaključna šolarska maša s škofom dr. Egonom Kapellarijem 10.30 Otroški spored: Polde Bibič predvaja zgodbo Martin Krpan	11.30 Proslava 100-letnice Mohorjeve hiše in podelitev Slomškovih nagrad 19.30 Glasbena „fešta“ z Wiener Tschuschenkapelle

V S I P R I S R Č N O V A B L J E N I !

Wiener Tschuschenkapelle

OPEN AIR

NA VRTU
MOHORJEVE
CELOVEC

SREDA
6.7., 19.30

VSTOPNINA: Predprodaja: S 60.-
Večerna blagajna: S 80.-

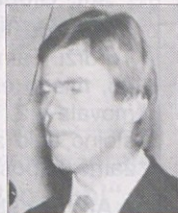
Vstopnice dobite
v Mohorjevi
knjižarni

Vstopnina za dijake in študente
S 50.-

Stefan Boschitz
(Mala vas pri Globasnici):

Gotovo bi bil zasebni radio boljši, kajti prepričan sem, da bi se tam prej uresničil celodnevni slovenski spored. Za zasebni radio pa so potrebni denarno močni sponzorji, a teh žal pri nas ni. Oddajnik bi moral segati čez mejo, tako da bi bila možna denarna pomoč tudi iz Slovenije.

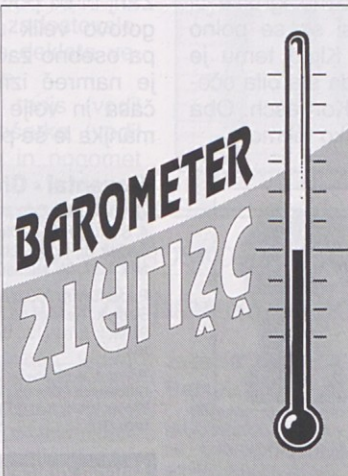
Mihi Traunik
(Malčape pri Žitari vasi):

Ne vem, če mi najdemo tako bogato podjetje, ki bi bilo sposobno vzdrževati zasebni radio s celodnevним slovenskim radijskim programom. Morda bi bilo mogoče, ne vem. Če bi se izpolnili vsi potrebni pogoji, pa menim, da bi se tudi pri državnem ORF dalo kaj podobnega uresničiti.

Mihi Miškulnik
(Branča vas):

Če dobimo svojo frekvenco, potem se mi zdi zasebni radio že realističen. Zastavlja pa se vprašanje, kako ga financirati. Kar zadeva ORF, pa iz izkušenj lahko povem: tam, kjer smo si sami pomagali, smo hitro napredovali – če pa smo bili odvisni od drugih, pa se je kolo bistveno počasneje vrtele, preden se je kaj zgodilo.

ORF ali zasebni radio

Kaj je boljše za koroške Slovence?

Pripravil Franc Sadjak

Slavko Mlinar
(Blato):

Zasebni radio bi bil gotovo pаметen, toda ne vem, če bi ga mogli ves dan pestro in zanimivo oblikovati. Kar zadeva ORF, pa bomo verjetno dolgo čakali na celodnevni program. Mogoče bi bilo najbolje, da nam ORF ponudi 2 ali 3 ure dnevnega programa, kajti celodnevni zasebni radio bi bil gotovo predrag.

Lorenz Tschertou
(Slovenji Plajberk):

Sicer o tem še nikoli nisem razmišljal, menim pa, da nam je ORF vedno zavidal razvoj, nam nikoli ni bil naklonjen. Kakor je ORF doslej nastopal, ne vem, če bi bil možen celodnevni slovenski radijski program. Pri zasebnem radiu pa bi bil gotovo največji problem denar, kajti ne vem, kdo bi ga financiral.

Janko Oitzl
(Brnca):

Pri ORF bi se po mojem laže uresničil celodnevni radijski spored, ker bi tam bili stroški prej kritični kakor pri zasebnem. Med zasebnimi radijskimi postajami imamo dosti primerov, da so zaradi denarnih težav nenadoma izginile, npr. Radio Carinthia. Uresničitev celodnevne programa na ORF pa bi bila možna le s podporo politikov.